

#Go
with
the
VELO
.be

EINDTERMEN

Legende:

 = Sleutelcompetentie

 = Bouwsteen

 = Eindtermen

 = Eindtermen basisgeletterdheid

1

Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid

Een veilige levensstijl realiseren door het correct inschatten van risicofactoren

1.13

De leerlingen verplaatsen zich veilig als voetganger en fietser in het verkeer in het kader van schoolse activiteiten. (transversaal)

2

Competenties in het Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties.

2.7

De leerlingen drukken zich op een creatieve manier uit.

BG 2.1

De leerling haalt het onderwerp en relevante informatie uit geschreven en gesproken niet-fictionele teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

BG 2.2

De leerling produceert schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.

BG 2.3

De leerling neemt deel aan mondelinge en schriftelijke interactie in functie van doelgerichte communicatie.

4

Digitale competentie en mediawijsheid

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren.

4.1

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal inhouden te creëren en te delen. (transversaal)

4.2

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal samen te werken, te communiceren en te participeren aan initiatieven. (transversaal)

BG 4.1

De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal inhouden te creëren en te delen.

BG 4.2

De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal te communiceren en te participeren.

5

Sociaal-relatieve competenties

Interpersoonlijke relaties opbouwen, onderhouden en versterken.

- 5.2** De leerlingen houden in interacties rekening met de opvattingen, fysieke en mentale grenzen en emoties van anderen.^o (transversaal – attitudinaal)
- 5.5** De leerlingen dragen in groepsactiviteiten met een welomschreven opdracht actief bij aan de uitwerking van een gezamenlijk resultaat. (transversaal)

6

Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met getallen en hoeveelheden: getallenleer.

- 6.1** De leerlingen voeren bewerkingen uit met natuurlijke, gehele en rationale getallen.
- 6.2** De leerlingen gebruiken de eigenschappen, teken- en rekenregels van de bewerkingen om bewerkingen met natuurlijke, gehele en rationale getallen uit te voeren.
- 6.3** De leerlingen ordenen natuurlijke, gehele en rationale getallen.
- 6.4** De leerlingen passen benaderings-, afrondings- en schattingstechnieken toe bij het rekenen met getallen.
- BG 6.1** De leerling voert met behulp van ICT bewerkingen uit in functionele contexten.
- BG 6.2** De leerling gebruikt informatie uit eenvoudige tabellen in functionele contexten.
- BG 6.3** De leerling gebruikt maatgetallen en eenheden van grootheden in functionele contexten.

Inzicht ontwikkelen in en omgaan met data en onzekerheid: zoals kansrekenen en statistiek.

- 6.16** De leerlingen voeren een beschrijvend statistisch onderzoek uit met 20 à 25 zelf verzamelde, niet gegroepeerde gegevens van 1 grootheid.
- BG 6.7** De leerling haalt informatie uit diagrammen in functionele contexten.

Technische systemen ontwerpen, realiseren, in gebruik nemen en evalueren rekening houdend met fundamentele maatschappelijke, wetenschappelijke en technologische aspecten.

- 6.37** De leerlingen gebruiken courante technische systemen duurzaam, veilig en ergonomisch.
- 6.38** De leerlingen voeren een iteratief technisch proces uit in de verschillende ervaringsgebieden om een eenvoudig technisch systeem te realiseren vanuit behoefte(n) en criteria.
- 6.39** De leerlingen bepalen de vereisten waaraan een technisch systeem moet voldoen om een technisch probleem op te lossen.
- 6.40** De leerlingen ontwerpen een technisch systeem in functie van de bepaalde vereisten.
- 6.41** De leerlingen realiseren het technisch systeem op basis van een ontwerp.
- 6.42** De leerlingen testen of een technisch systeem voldoet aan de behoeften en criteria.

Natuurwetenschappelijke, technologische en wiskundige concepten en methoden inzetten om problemen op te lossen en om objecten, systemen en hun interacties te onderzoeken en te begrijpen.

- 6.43** De leerlingen gebruiken met de nodige nauwkeurigheid de gepaste meetinstrumenten, meetmethoden en hulpmiddelen om metingen, observaties, experimenten en terreinstudies uit te voeren.
- 6.44** De leerlingen gebruiken in wiskundige, natuurwetenschappelijke, technologische en STEM-contexten gepaste grootheden en eenheden in een correcte weergave.
- 6.45** De leerlingen trekken conclusies op basis van grafieken, tabellen, determineertabellen en diagrammen.
- 6.47** De leerlingen passen stapsgewijs de wetenschappelijke methode toe om een probleem te onderzoeken.
- 6.48** De leerlingen doorlopen een probleemoplossend proces waarbij kennis en vaardigheden uit meerdere STEM-disciplines geïntegreerd worden aangewend.
- 6.49** De leerlingen illustreren de wisselwerking tussen STEM-disciplines onderling en met de maatschappij.
- 6.50** De leerlingen beargumenteren keuzes die ze maken om een wiskundig, natuurwetenschappelijk, technologisch of STEM-probleem op te lossen.

7

Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven

Omgaan met diversiteit in het samenleven en het samenwerken.

7.5

De leerlingen hanteren strategieën om tot constructieve oplossingen voor conflictsituaties te komen. (transversaal)

Geïnformeerd en beargumenteerd met elkaar in dialoog gaan.

7.7

De leerlingen onderbouwen een eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen, thema's en trends met betrouwbare informatie en geldige argumenten. (transversaal)

Actief participeren aan de samenleving, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen binnen de rechtsstaat.

7.8

De leerlingen participeren actief in schoolse situaties, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen.^o (transversaal - attitudinaal)

7.9

De leerlingen illustreren het belang van individuele en gezamenlijke acties en engagement voor de samenleving. (transversaal)

7.8

De leerlingen onderscheiden inspraak, participatie en besluitvorming in schoolse situaties, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen. (transversaal)

De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen.

7.11

De leerlingen handelen duurzaam in een schoolse context.^o (transversaal - attitudinaal)

Democratische besluitvorming op lokaal, nationaal en internationaal niveau duiden

7.15

De leerlingen lichten wijzen van vertegenwoordiging, deelname aan macht en democratische besluitvorming toe voor zover deze relevant zijn voor hun eigen leefwereld.

9

Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn

Personen, plaatsen, patronen en processen situeren op verschillende ruimtelijke schaalniveaus en tijdschalen.

9.1

De leerlingen situeren personen, plaatsen en patronen op relevante ruimtelijke schaalniveaus.

Plaatsbegrip hanteren om lokale, nationale en internationale gebeurtenissen in een geografisch kader te plaatsen.

9.4

De leerlingen karakteriseren ruimtelijke patronen op verschillende schaalniveaus.

Ruimtelijke patronen en processen aan het aardoppervlak verklaren als het resultaat van interacties tussen natuurlijke processen onderling, tussen menselijke processen onderling en tussen natuurlijke en menselijke processen.

9.6

De leerlingen onderzoeken ruimtelijke effecten van veranderingen in landschappen op de mens en zijn leefomgeving.

Geografische methoden en technieken aanwenden om ruimtelijke patronen en processen te onderzoeken.

9.7

De leerlingen lokaliseren zichzelf en plaatsen met behulp van lokalisatie- en oriëntatietechnieken.

9.9

De leerlingen hanteren GIS-viewers om thematische lagen van een plaats en hun onderlinge relaties te onderzoeken.

10

Competenties inzake duurzaamheid

13

Leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeembenken, informatieverwerking en samenwerken

- **Zichzelf als lerende begrijpen en positioneren ten aanzien van leren in het algemeen en van specifieke leerdomeinen.**
- 13.1** De leerlingen beoordelen zowel het belang van een opdracht voor zichzelf als lerende als de relatie tussen de eigen en de vereiste competenties voor de uitvoering van de opdracht. (transversaal)
- **Geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools inzetten om informatie digitaal en niet-digitaal kritisch te verwerven, beheren en verwerken rekening houdend met het beoogde leerresultaat en -proces.**
- 13.3** De leerlingen hanteren een geschikte zoekstrategie uit een aantal aangereikte bij het selecteren van digitale en niet-digitale bronnen en informatie om een aangereikte informatievraag te beantwoorden. (transversaal)
- 13.4** De leerlingen gebruiken verklarende en oriënterende overzichten om informatie in een digitale en niet-digitale bron terug te vinden. (transversaal)
- 13.5** De leerlingen beoordelen aan de hand van aangereikte richtvragen de geselecteerde digitale en niet-digitale bronnen en informatie op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid. (transversaal)
- 13.6** De leerlingen verwerken digitale en niet-digitale informatie uit één of een beperkt aantal bronnen volgens een aangereikt stappenplan tot een samenhangend en bruikbaar geheel. (transversaal)
- 13.7** De leerlingen stellen verwerkte informatie voor volgens een aangereikte digitale en niet-digitale presentatiemethode. (transversaal)
- 13.8** De leerlingen beheren informatie digitaal en niet-digitaal volgens een aangereikte structuur. (transversaal)
- BG 13.1** De leerling hanteert in functionele contexten een aangereikte zoekstrategie bij het selecteren van digitale bronnen en informatie om een aangereikte informatievraag te beantwoorden.
- BG 13.2** De leerling beoordeelt in functionele contexten en aan de hand van aangereikte richtvragen de geselecteerde digitale bronnen en informatie op bruikbaarheid, correctheid en betrouwbaarheid.
- BG 13.3** De leerling verwerkt in functionele contexten digitale informatie uit één of een beperkt aantal bronnen om een antwoord te geven op een informatievraag.
- BG 13.4** De leerling beheert in functionele contexten informatie digitaal volgens een aangereikte structuur.
- **Een (onderzoeks-)probleem (v)erkennen en een antwoord of oplossing zoeken gebruikmakend van geschikte (leer-)activiteiten, strategieën en tools.**
- 13.9** De leerlingen formuleren voor een afgebakend probleem een onderzoeksvraag aan de hand van aangereikte criteria. (transversaal)
- 13.10** De leerlingen formuleren een hypothese in functie van een onderzoeksvraag aan de hand van aangereikte criteria. (transversaal)
- 13.11** De leerlingen voeren stapsgewijs een onderzoekstechniek uit om digitale en niet-digitale gegevens te verwerven i.f.v. een onderzoeksvraag. (transversaal)
- 13.12** De leerlingen voeren een oplossingsstrategie systematisch uit i.f.v. een onderzoek of een probleem. (transversaal)
- 13.13** De leerlingen formuleren een antwoord op een onderzoeksvraag of hypothese aan de hand van aangereikte richtlijnen. (transversaal)
- **Domeinspecifieke terminologie, symbolen en voorstellingen hanteren.**
- 13.18** De leerlingen gebruiken schooltaal en domeinspecifieke taal in functie van het leerproces. (transversaal)

15

Ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties

- **Opportunities zien en verkennen met behulp van een creatief denkproces.**
- 15.1** De leerlingen genereren ideeën voor een uitdaging aan de hand van aangereikte technieken en methodieken en in een gestructureerd en afgebakend kader. (transversaal)
- **De uitvoerbaarheid van ideeën onderzoeken, het inzetten van middelen tegenover doelstellingen afwegen en het gekozen idee realiseren.**
- 15.2** De leerlingen onderzoeken de uitvoerbaarheid van ideeën rekening houdend met aangereikte criteria. (transversaal)
- 15.3** De leerlingen werken stapsgewijs een zelfgekozen idee uit door het doelmatig inzetten van tijd en hulpmiddelen. (transversaal)